

„Teško je full biti cool!“¹ – O semantičkim i funkcionalnim realizacijama anglicizama cool i full u srpskom i poljskom jeziku

Sažetak: U radu su prikazane funkcionalne i semantičke realizacije novijih anglicizama *cool* i *full* u jeziku mlađe generacije govornika srpskog i poljskog jezika. Analizirana je motivaciju za njihovo pozajmljivanje, kao i razlike u njihovoj realizaciji u pomenuta dva jezika. Razmatrane su i semantičke razlike u odnosu na značenjske mogućnosti koje pozajmljenice imaju u engleskom jeziku.

Ključne reči: anglicizmi, sleng mlađe generacije, kontrastivna analiza.

1. Uvodne napomene

Jezik mlađe generacije – sociolekt, ponekad razumljiv samo njegovim korisnicima, nalazi se na periferiji leksikona i najotvoreniji je i najpodložniji „anglicizaciji“. On ima ulogu sredstva socijalnog raslojavanja, često odstupa od standarne norme i odlikuje ga sklonost ka stvaranju različitih neologizama prouzrokovanih najčešće potrebom da se bude moderan u svakom, pa i jezičkom smislu. S obzirom na to da se engleski jezik najčešće povezuje sa savremenom, popularnom kulturom, mlađa populacija govornika pronašla je u pozajmljivanju engleskih leksema neiscrpan izvor za stvaranje novih izraza. Bez obzira na to što su ovakvi izrazi po domenu upotrebe ograničeni, činjenica je da oni postoje i funkcionišu u okviru jednog dela leksikona. Oni su najčešće izraz trenutne jezičke mode, te ne žive dugo i zamenjuju se novim leksemama koje se u narednom trenutku smatraju poželjnijim, novim trendom. S druge strane, određene lekseme mogu se sasvim ustaliti, prodirući i u opšti deo leksikona.

Istovremeno u ovom tipu sociolekta pojavljuje se najviše novih pozajmljenica, neadaptiranih engleskih izraza uslovljenim nejezičkim

¹ Primer zabeležen na Internetu, popularna fraza među korisnicima internet foruma i pričaonica u Srbiji i Hrvatskoj, preuzeta iz pesme hip-hop muzičara Ede Majke.

kontekstom koji su bliži fenomenu promene koda, nego leksičkom pozajmljivanju. Dodajmo na kraju da upotreba anglicizama može biti i odlika idiolekta i zavisi od stepena govornikovog znanja engleskog jezika, te potreba za postizanjem „punoće“ izraza, ekspresiv upotrebljen spontano ili namerno tokom komunikacije.

2. Prisustvo anglicizama u jeziku mlađe generacije

Predmet ovoga rada su anglicizmi *cool* i *full* popularni u govoru mlađe generacije govornika srpskog i poljskog jezika. Status ove dve lekseme sa leksičkog stanovišta se teško može odrediti. One ne popunjavaju leksičke praznine tako da ih nije moguće svrstati među leksičke pozajmljenice, a njihova ekspresivna vrednost i pre emfatička i stilska funkcija čini ih bližim promeni koda u odnosu maternji jezik - engleski jezik. Upotreba obe lekseme najčešće je socijalno uslovljena i izraz je jezičkog snobizma prouzrokovanog činjenicom da se engleski jezik povezuje sa svojevrsnim kulturnim prestižom².

Čini se da se u ovom registru, uglavnom ograničenim na neformalne situacije, mogu pronaći tri sloja anglicizama. Oni se razlikuju po stepenu integriranosti u domaćem jeziku i ujedno se mogu posmatrati i kao svojevrsan proces funkcionalne adaptacije anglicizma koji se kreće od periferije ka opštem leksičkom fondu, dakle od tipa 2 do tipa 1 a)³ predstavljenih u sledećoj podeli:

1. a) Leksičke pozajmljenice - kreću se od potpuno ili delimično adaptiranih do neadaptiranih i predstavljaju anglicizme u manjoj ili većoj meri prisutne u srpskom ili poljskom jeziku sa jasnije određenim upotrebnim statusom (npr. *logo*, *SF*, *skejtbord*, *tehno*, *top*, *trend*, itd.)

² Opširnije vidi: Injac (2005: 95-105).

³ Sličnu podelu navodi i Otwinowska-Kasztelanica (2000: 158-159) u studiji o jeziku mlađe generacije govornika poljskog jezika od 19 do 35 godina.

b) Neadaptirane leksičke pozajmljenice čija je upotreba motivisana nejezičkim faktorima - po obliku predstavljaju leksičke pozajmljenice, sa još uvek nejasnim statusom, markirane neadaptiranošću u domaćem jeziku, a motivacija za njihov odabir čini ih bližim tematski uslovljenoj promeni koda. Nestabilan status ovog podtipa uslovljen je često i postojanjem domaćeg ekvivalenta: npr. *parti* : žurka, zabava; a dodatna značenjska nijansa koju ovakvi primeri ponekad razviju ograničava njihovu upotrebu: npr. (*težno*) *parti* – *težno* žurka. Drugi primer, takođe nejezički motivisan, je *shop/šop* u konstrukcijama tipa *CD-shop* ili *sex-shop*. Ovakav model postao je sasvim uobičajen u srpskom jeziku razvijajući se dalje u *pet-shop*, *computer-shop*, *foto-šop*, *mjuzik-šop*, *fri-šop*⁴, pa i samo *shop/šop* u značenju prodavnice bilo kog tipa.

2. Dosledni navodi engleskog originala, citati – tematski, socijalno ili poziciono uslovljena promena koda (npr. *enivejz*, *sorry*, *Wow!*, čitavi sintagmatski spojevi i fraze na engleskom jeziku, te dosledno navođenje - citiranje originalnih naziva).

Leksema *cool* s obzirom na sličnost u svojim funkcionalnim i semantičkim realizacijama engleskom izvoru, kao i na nejezičku motivaciju pri njenom odabiru, bilo u pisanom ili govornom diskursu, mogla bi se smatrati promenom koda, dakle tipom 2. Istovremeno njena učestala upotreba, popularnost i različiti hibridi nastali daljom derivacijom u jeziku primaocu, čine njen status mnogo stabilnijim i gotovo jednakim statusu koju imaju već adaptirani anglicizmi. Derivacione mogućnosti potvrđuju da se pozajmljena leksema više ne pojima kao strana. Ipak, ograničena upotreba u okviru sociolekta čini je nedovoljno prihvaćenom i sa normativne tačke gledišta nestandardnom, te bismo *cool* svrstali u kategoriju 1. b), sa još uvek mogućim realizacijama u okviru tipa 2. *Full*, kako ćemo u daljem tekstu

⁴ Svi primeri navedeni su u izvornom obliku u kom su zabeleženi. Ovde, kao i u daljem tekstu pojavljuju se i u ortografski adaptiranom i neadaptiranom obliku. Takva situacija ujedno potvrđuje njihovu nestandardnost i kolebanje govornika za koji oblik se pri upotrebi dlučiti.

detaljnijom analizom i pokazati, još uvek je nekonsolidovana engleska leksema, markirana stranim poreklom i upotrebljava se u emfatičkoj funkciji kao modifikator značenja. Za većinu govornika, naročito onih koji ne poznaju socijalni kod i sleng mladih, ona nije dovoljno transparentna.

3. *Cool/kul* - funkcionalne mogućnosti

*Longman Dictionary of Contemporary English*⁵ (u daljem tekstu LDCE) beleži *cool* u pridevskoj, priloškoj, glagolskoj i imeničkoj funkciji. Sasvim prirodno, kada se pozajmljuje leksema iz drugog jezika ne pozajmljuje se čitava odrednica u rečniku, niti sve njene moguće realizacije već samo segment značenja koji je potreban jeziku primaocu. S obzirom na deo leksikona u kome funkcioniše pomenuta pozajmljenica, pojam „potreban“ treba donekle uzeti sa rezervom ili dodatkom - potreban govorniku da bi se pomoću njega izrazio na „željeni“ način. U srpskom i poljskom jeziku *cool* ima sledeće funkcionalne i značenjske mogućnosti⁶:

1. *cool/kul* – adjektivska funkcija

a) dobar + interesantan

Primer 1. srpski: *Pepe nije napuštena jadnica tužnih očiju već **cool** faca koja se u principu dobro provodi,...* (ŠT)

poljski: *Film jest **cool**! Film był naprawde **cool**!* (INT)

b) dobar + moderan

Primer 2. srpski: *Mlađahna i totalno "**cool**" i za najnoviji milenijum, juniorska brazilska atrakcija Domenico + 2 Feat.* (ŠT)

⁵ LDCE korišćen je kao kontrolni korpus pri upoređivanju analiziranih anglicizama sa njihovim semantičkim i funkcionalnim mogućnostima u engleskom jeziku. Smatramo ovakav tip rečnika sasvim dovoljnim izvorom za potrebe ovoga rada.

⁶ Primeri navedeni u ovom radu zabeleženi su u srpskim i poljskim štampanim medijima (ŠT); na Internetu - u Internet pričaonicama i forumima (INT) i u *Korpusu poljskog jezika*, PWN-a dostupnog na Internetu (KJP-PWN).

poljski: *Nie ważne jakim kosztem- byle tylko mieć telefon w Orange bo to jest teraz **cool**, trendy, jazzy itd. (INT)*

c) dobar + poželjan

Primer 3. srpski: *Provociranje je **cool**, provokacija prodaje. (ŠT)*

poljski: *Dla mnie Internet jest **cool**, wolny czas jest **cool** (bo nigdy go nie mam), żona jest **cool**, zachód słońca jest **cool** i oczywiście **cool** jest Wasze pismo. (INT)*

d) dobar + opušten

Primer 4. srpski: *Mladić koji je na svom debitantskom nastupu na Vimbldonu pokazao da je **cool**, da je relaksiran, da može da kontroliše mesto i atmosferu. (ŠT)*

poljski: –

U zabeleženim primerima, kao i u govoru varijanti oba jezika danas se *cool* ili *kul* koristi u adjektivskoj funkciji sa nekoliko značenja: “veoma dobar, odličan i uz to još interesantan i moderan” (primeri navedeni pod a) i b)), zatim sa dodatnim značenjem „poželjan” (primeri navedeni pod c)) i sa značenju “smiren, opušten” (primer pod d). Dodajmo i da poslednje navedeno značenje leksema *cool* ima samo u srpskom jeziku, dok u poljskom jeziku primeri ovoga tipa nisu zabeleženi.

Semantička nijansa „poželjan/poželjno” još je očiglednija u adverbijalnoj funkciji tipa: *Danas je kul biti ...* u značenju *danias je poželjno biti ...* Sledi ilustracija pomenute adverbijalne funkcije, te funkcije diskursnog markera u značenju odobravanja i prihvatanja:

2. *cool/kul* – adverbijalna funkcija

a) dobro/odlično

Primer 1. srpski: *Osećate se skroz **cool**. (ŠT)*

poljski: *Madonna śpiewa **cool**. (INT)*

b) dobro/odlično + moderno

Primer 2. srpski: *Novosti iz modnoga sveta i saveti, kako da uvek budete u trendu. Evo ti par saveta kako da i tvoja soba izgleda **cool**.* (ŠT)

poljski: *Zauważyłam że coraz mniej osób nosi ciemne ubrania teraz modne sa pastele i ... Może wy mi pomożecie :) Chcę jakoś wyglądać **Cool**.* (INT)

c) dobro/odlično + poželjno

Primer 3. srpski: *Baš bi bilo **cool** da je cena manja za ovaj fon kod legalnog prodavca naravno.* (INT)

poljski: *Być „made in Poland” nie jest trendy, **cool**, ani łatwo.* (INT).

d) dobro/odlično + opušteno

Primer 4. srpski: *... zar već ne bi bilo fazona na tu temu, na primer o bliskom susretu sporog Crnogorca i brzog cunamija. Ili nešto slično, da sve bude još više "**cool**" i "opušteno".* (ŠT)

poljski: -

3. cool/kul – diskursni marker - odobravanje

Primer 1. srpski: *Ko preživi, pričaće - šapnuo mu je na uho. - I usisaće tepihe, je li OK? **Cool**.* (ŠT)

poljski: ***Cool?** A zatem zapraszamy, Zalewie, za ową "granicę".* (INT)

Za razliku od engleskog jezika u srpskom i poljskom *cool* nema mogućnost imeničke realizacije. U obliku *cool* glagolska funkcija takođe nije moguća, ali je ovaj problem srpski jezik rešio daljom derivacijom čija je osnova pozajmljena leksema. U poljskom ovakva derivacija izostaje, pa samim tim i funkcionalne i semantičke mogućnosti izvan sfere prideva, priloga i svojevrzne partikule.

3.1. Cool/kul - derivacione mogućnosti

Čini se da se u poljskom jeziku, osim sporadične upotrebe prideva, hibrida nastalog dodavanjem poljskog pridevskog nastavka, *coolowy* i još ređeg neologizma - *cool'erski*, ne mogu sresti drugi primeri. S druge strane, popularnost ovog anglicizma prouzrokovala je da on polako počinje da služi kao osnova dalje derivacije.

Primer 1. poljski: *Okazało się że nie tylko aktor jest fajny, ale sam serial jest po prostu **coolowy**.*(INT)

Primer 2⁷. poljski: *Ogólnie wycieczka była **cool-erska**!* (INT)
*Piosenka jest **cool'erska**.* (INT)

U srpskom jeziku leksema *cool* pojavljuje se u sledećim oblicima: *cool* – adjektivska, adverbijalna i upotreba u formi diskursnog markera, te dalji derivati koji su ovde predstavljeni u formi derivacionog rečnika. Za svaki derivat dati su primeri u kojima se vide njegove različite realizacije u kontekstu, kako u gramatičkoj formi npr. tranzitivnost/intrazitivnost, tako i u različitim nijansama značenja. Primeri u kojima se značenje donekle razlikuje navedeni su na sledeći način: pod brojem 1. pretpostavljeno primarno i pod brojem 2. sekundarno značenje.

kul

[*ang. cool*]

→**kulirati**, -am *impf, intr/tr*

1. ... viđeni su Austrijanci u odelima i sa kravatama kako **kuliraju** ovde pola sata, a onda svi na svoje radne zadatke. (ŠT)
2. Srbija **kulira** i ignorise suđenja za ratne zločine ... (ŠT)

→**iskulirati**, -am *pf, intr/tr*

Kako **iskulirati** tipa koji vam se nabacuje? (INT)

Na ovakve stvari treba **iskulirati**. (INT)

→**otkulirati**, -am *pf, intr/tr*

Spusti loptu i **otkuliraj** malo. (INT)

⁷ U ovom slučaju navedena su dva primera sa istim značenjem, ali sa različitom ortografskom formom.

Ako te tata toliko forsira da budeš ginekolog, **otkuliraj ga**, pa ima još specijalizacija. (INT)

→ **kuliranje**, -a *n N deverb.*

1. Vrhunsko **kuliranje** na terasi Omorike dok se čeka na nezvanične rezultate. (ŠT)

2. Ja jednostavno ne razumem to **kuliranje** u masi. (INT)

→ **iskuliran**, -a, -o *pas. particip*

1. Vidim da sam elegantno **iskuliran** ali nije na odmet ponoviti pitanje... (INT)

2. Sombor je ovakav kakav je samo zato što je zaista takav - smiren, spor i **iskuliran** grad. (INT)

→ **kuler**, -a *m N agent.*

On je legenda od glumca. Pravi **kuler**. (INT)

→ **kulerka**, -e *f N agent.*

Sabina je izgleda neka **kulerka**... (INT)

Glagoli nastali daljom derivacijom osnove *kul-* kreću se u sferi prvostepenog derivata *kulirati*, te njegove dalje imperfektivne realizacije na dva načina *iskulirati/otkulirati*. U obe varijante glagol je razvio dva značenja, primarno *kulirati* – „odmarati se, smiriti se“ i sekundarno sa značenjem „ignorirati, ne obraćati pažnju na nekoga/nešto“. Značenja svih ostalih derivata kreće se u pomenutom semantičkom opsegu.

Slični derivacioni obrasci mogli bi se napraviti i za mnoge druge anglicizme koji su poslužili za stvaranje neologizama u okviru ovog sociolekta. Pomenimo samo *trip* koji trenutno u srpskom ima najrazličitije oblike tipa: *tripovati, istripovati, natripovati, tripovati se, istripovan, natripovan*, itd. Derivacija ovoga tipa mnogo je češća u srpskom jeziku u kome je derivacioni potencijal pozajmljene lekseme veći i predstavlja njegovu osobenost i osnovnu razliku u odnosu na poljski.

4. *Full/ful* – funkcionalne mogućnosti

Engleska leksema *full* u poslednje vreme sve više ulazi u jezičku modu. Pozajmljenica je relativno nova, a njene realizacije u okviru socijalekta za

sada su još uvek neodređene. Ona se, s obzirom na svoje značenje donekle približava već odomaćenom *cool*, ali je razvila i neke specifične nijanse. U svakom slučaju, njegovo značenje u srpskom jeziku nema nikakve veze sa značenjem koje ova leksema ima u engleskom, već se u srpskom koristi u značenju „dobar, izuzetan“ ili kao pojačivač značenja uz domaće prideve ili priloge sa značenjem „zaista, veoma“. U ponekim primerima javlja se i sa značenjem „potpuno“, čime se približava engleskom izvoru.

Može se pretpostaviti da je *full*, preko primera *ful oprema*, *ful* verzija u značenju „kompletna, cela“ ušao u srpski i poljski jezik, a zatim se njegov upotreba proširila. U slučaju srpskog jezika važno je pomenuti, da su konstrukcije sa *full* mnogo popularnije u hrvatskom jeziku i čini se da u njemu postoje znatno duže, takođe u okviru sociolekta mlađe populacije, pa se i takav uticaj ne može isključiti.

Slede primeri koji ilustruju funkcionalni i značenjski status ovog anglicizma u određenom kontekstu⁸:

1. *ful* – adjektivna funkcija – dobar, odličan

Primer 1. srpski: *Zajedno smo vec godinu i po, veridba...sve **ful**, a sad saznajem da je on prokockao 240 000 din na kladionici.* (INT)

2. *ful*- adverbativna funkcija – zaista, veoma, izuzetno⁹

Primer 1. srpski: ***Ful** sam ti zahvalan.* (INT)

2.1. *ful* – determinator - emfatička upotreba – zaista, veoma, izuzetno

Primer 1. srpski: *Volim to da radim, ispunjava me animatorski posao zato što je **ful** dinamičan i zanimljiv.* (INT)

⁸ Pošto se funkcionalni i semantički status anglicizma *full* u određenim aspektima u srpskom jeziku znatno razlikuje od poljskog, u daljem tekstu primeri će biti posmatrani odvojeno.

⁹ Primeri 2. i 2.1. ne razlikuju se u semantičkoj već funkcionalnoj realizaciji. U primerima tipa 2.1 *ful* je upotrebljen kao determinator i pojačivač značenja uz pridev, dok je u primeru 2. u slobodnoj formi i u funkciji priloga.

3. *ful/full* – adverbijalna funkcija – potpuno, do kraja

Primer 1. srpski: *Teško je **full** biti cool!* (INT)

4. *ful* – deo složenice - kompletan

Primer 1. srpski: ***ful**-šminka, **ful**-oprema, **ful**-pakovanje*

5. *ful* – imenička funkcija¹⁰

Primer 1. srpski: *Pijem Sinalko jer je **FUL FULOVA**.* (INT)

U poljskom jeziku *full* se takođe javlja samo u slengu mladih, dakle daleko od standardne forme i samo u jednoj mogućoj semantičkoj realizaciji. Njegovo značenje isto je kao i u engleskom jeziku. Pored oblika *full*, sporadično se mogu sresti i konstrukcije sa „*na + full*“ i „*na + fulla*“ sa poljskim fleksivnim nastavkom u značenju „do kraja, maksimalno“. Kao deo složenice *full* se javlja samo u citatima engleskih formi, pre kao etiketa.

1. pl. *full* – adverbijalna funkcija – puno, mnogo

Primer 1. poljski: *W ogóle w sobotę miałyśmy **full** pracy.* (KJP-PWN)

2. pl. *na + full* – adverbijalna funkcija – puno, mnogo

Primer 1. poljski: *... my mamy i tak tych problemów **na full**.* (KJP-PWN)

3. pl. *na + fulla* – adverbijalna funkcija – maksimalno, do kraja

Primer 1. poljski: *Podłączyliśmy szybko mikrofon i głośniki **na fulla** ...* (KJP-PWN)

4. pl. *full* – deo složenice – kompletan

Primer 1. poljski: *aparaty foto **full**, automat **Full Scan**, **full** duplex*

¹⁰ U ovom slučaju možemo posmatrati primer kao ilustraciju imeničke funkcije anglicizma *ful*. Ipak, pošto se radi o sloganu nastalom za potrebe reklamne kampanje koji predstavlja neologizam stvoren soecijalno za tu potrebu, ne možemo ovaj primer smatrati merodavnim za potvrdu ovakve mogućnosti u srpskom jeziku. Sa aspekta značenja ova sintagma se pre može posmatrati kao pridevska realizacija sa značenjem: „odličan, najbolji“.

Za razliku od čitavog niza hibridnih formi za čiju je derivaciju kao osnova poslužila pozajmljena leksema *cool*, u slučaju *full* takav oblik dalje derivacije za sada nije zabeležen. Objašnjenje za ovakvu situaciju može se pronaći u činjenici da se pomenuti anglicizam javlja u adverbijalnoj funkciji kao primarnoj, te je dalja tvorba kojoj bi on poslužio kao osnova nemoguća.

5. Značenjske razlike u odnosu na engleski original

Uobičajeno je da prilikom pozajmljivanja dolazi do sužavanja semantičkog polja u odnosu na značenjske mogućnosti lekseme u izvornom jeziku. S druge strane, u jeziku primaocu leksema može da razvije nova značenja potpuno različita od onih koja je prvobitno imala. Ovakav primer dodatne ekspanzije značenja samo potvrđuje njenu prihvaćenost i raširenost u upotrebi, a dalja derivacija na osnovu pravila tvorbe u novom jeziku govori o tome da se u svesti govornika, u njihovom mataleksikonu pozajmljenica više ne poima kao strani element.

Od navedenih značenja koja daje LDCE uz oznaku „neformalna, kolokvijalna upotreba“, dakle sa realizacijama u govornom, donekle nestandardnom jeziku, engleskom *cool* odgovaraju njegove sledeće semantičke realizacije u srpskom i poljskom jeziku:

Tabela 1. *cool/kul*– poređenje značenja.

engleski	srpski	poljski	značenje
adj.			
cool1	<i>cool /kul</i>	-	opušten, smiren
cool 2	<i>cool / kul</i>	<i>cool</i>	izuzetan, moderan
cool 3	<i>cool /kul</i>	<i>cool</i>	dobar, poželjan
adv.			
cool			
play it cool	<i>cool / kul</i>	-	smireno, opušteno

verb.

cool it

cool down *iskulirati /otkulirati* - smiriti se, opustiti se

cool off

- **kulirati / iskulirati /otkulirati** - ignorisati
 - **kulirati** - odmarati se

nom.

cool

keep/loose your cool - - smirenost

U slučaju *full* LDCE beleži 24 semantičke mogućnosti ove lekseme u formi prideva i po jedno značenje u formi priloga i imenice. Poređenje sa svim značenjima koja ova leksema ima u engleskom jeziku smatramo nepotrebnim jer je sasvim očigledno da je u srpskom i poljskom jeziku u odnosu na engleski došlo do redukcije značenja i funkcionalnih mogućnosti. Važnije je zabeležiti nova značenja koja je leksema razvila u jeziku primaocu, tj. ekspanziju značenja – svojevrsno proširenje semantičkog polja, u novom pozajmljenom obliku.

Tabela 2. *full/ful* – poređenje značenja.

engleski	srpski	poljski	značenje
adj.			
full	<i>full/ful</i>	<i>full</i> ¹¹	potpun, kompletan
-	<i>full/ful</i>	-	dobar, odličan
adv.			
-	<i>full/ful</i>	-	veoma, izuzetno
-	-	full	mnogo, maksimalno
full	<i>full/ful</i>		potpuno

¹¹ U ovom obliku *full* se u poljskom jeziku javlja isključivo u složenicama, a ne kao pridev u slobodnoj formi determinacije imenice.

6. Zaključne napomene

Anglicizmi *kul* i *ful* prisutni su i u srpskom i u poljskom jeziku u specifičnom delu leksikona – u sociolektu mlađe populacije govornika. S obzirom na to da oni ne popunjavaju leksičke praznine i ne predstavljaju prave leksičke pozajmljenice, njihovo prisustvo u oba jezika motivisano je nejezičkim faktorima – uticajem medija i savremene popularne kulture, svojevrsnom jezičkom modom, snobizmom i imitacijom. Oni istovremeno imaju važnu ulogu sredstva socialnog raslojavanja i predstavljaju kod poznat uglavnom samo korisnicima pomenutog sociolekta.

Čini se da su obe lekseme mnogo prisutnije u srpskom, nego u poljskom jeziku. Sam odabir primera u ovom radu u kome je većina srpskih pronađena u štampanim medijima, a poljskih na Internet stranama – dovoljno govori o prihvaćenosti i statusu pomenutih anglicizama u jednom i drugom jeziku.

I u poljskom i u srpskom jeziku *cool* ima adjektivsku, adverbijalnu i funkciju diskursnog markera. Razlika je u tome što je ova leksema u srpskom jeziku razvila veći broj značenja čija je realizacija nemoguća u poljskom, kao i dalju razvijenu derivaciju koja se u poljskom gotovo i ne pojavljuje. Ova činjenica može potvrditi da je *cool* u srpskom jeziku znatno prihvaćeniji oblik i na putu potpunog konsolidovanja u jeziku, dok je u poljskom i dalje na periferiji.

Full se pojavljuje u adverbijalnoj kao primarnoj funkciji u oba jezika. Dodatno, zabeležene su i mogućnosti adjektivske pa čak i imeničke funkcije. S obzirom na to da se *full* uglavnom poima kao prilog dalja derivacija na osnovu ovoga oblika izostaje.

Prilikom poređenja semantičkih realizacija pozajmljenica u odnosu izvorni – engleski jezik, jezik primalac – srpski / poljski jezik, može se primetiti da je srpski preuzeo mnogo veći broj značenja, tačnije koncepata značenja, a njihov engleski pojavni oblik prilagodio svojim derivacionim nastavcima. U tom pogledu imamo različite forme sa približnim ili istim značenjem. Leksema *cool* se i u srpskom i u poljskom jeziku u mnogim

značenjskim realizacijama podudara sa onim koje ima u engleskom, dok se realizacije lekseme *full*, osim u značenju „kompletan“, potpuno razlikuju.

Literatura:

Primarni izvori:

1. Arhiva dnevnog lista *Danas*, www.danas.co.yu
2. *Korpus Języka Polskiego Wydawnictwa Naukowego PWN*, www.pwn.pl
3. Različite Internet pričaonice i forumi na srpskom i poljskom jeziku.
4. *Longman Dictionary of Contemporary English*, 4th Edition. (2005). CD-Rom. Longman Group Ltd.

Sekundarni izvori:

1. Injac, G. (2005). *Pozajmljenica ili promena koda? Engleski jezik u poljskom i srpskom pisanom diskursu*. Socjolingwistyka, 19:95-105.
2. Otwinowska-Kasztelanic, A. (2000). *A study of the lexico-semantic and grammatical influence of English on the Polish of the younger generation of Poles*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog.
3. Hartman, R. [ur.] (1996). *English language in Europe*. Filipović, R. (1996). *The English as a word donor to other languages of Europe*. Bristol: Intellect..

Summary

„Teško je full biti cool!“ – Semantics and Functional Aspects of Anglicisms Cool and Full in Serbian and Polish Language.

This paper deals with the recent anglicisms *cool* and *full* popular in the slang of younger generation of the speakers of Serbian and Polish language. It attempts to represent the main motivation for borrowing and use of the mentioned lexemes. Applying the method of comparative analyses, it tries to compare possible functional and semantical realization in the both receiving languages. In addition it shows a difference between original meaning of the lexeme in the donor language and some new meanings developed through the process of borrowing by the each receiving language itself.